

Έγγραφο συνόδου

A9-0434/2023

12.12.2023

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – καταπολέμηση της απάτης – ετήσια έκθεση 2022 (2023/2045(INI))

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού

Εισηγήτρια: Maria Grapini

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ.....	33
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	34
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	35

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – καταπολέμηση της απάτης – ετήσια έκθεση 2022 (2023/2045(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 310 παράγραφος 6 και το άρθρο 325 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2023, με τίτλο «34η ετήσια έκθεση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την καταπολέμηση της απάτης – 2022» (COM(2023)0464) (Έκθεση ΠΟΣ για το 2022),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) για το 2022¹ και την ετήσια έκθεση της Επιτροπής Εποπτείας της OLAF για το 2022²,
- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το 2022, η οποία δημοσιεύτηκε την 1η Μαρτίου 2023,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα)³,
- έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), της 16ης Φεβρουαρίου 2022, στις υποθέσεις C-156/21⁴ και C-157/21⁵ και τα συμπεράσματα του ΔΕΕ ότι ο μηχανισμός αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου συνάδει με το δίκαιο της ΕΕ,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 18ης Σεπτεμβρίου 2022, για εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης από παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου στην Ουγγαρία [COM(2022)0485],
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας,

¹ OLAF, Εικοστή τρίτη έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2022, 2022.

² Έκθεση δραστηριοτήτων της εποπτικής επιτροπής της OLAF — 2022, ΕΕ C 225 της 27.6.2023, σ. 1.
³ ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 2022, Ουγγαρία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, ECLI:EU:C:2022:97.

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 2022, Πολωνία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, ECLI:EU:C:2022:98.

Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων⁶ (κανονισμός περί κοινών διατάξεων),

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής της 16ης Μαΐου 2022 για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (δημοσιονομικός κανονισμός, επαναδιατύπωση) (COM(2022)0223),
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης⁷ («οδηγία ΠΟΣ»),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2022 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Δεύτερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης» (COM(2022)0466),
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης⁸,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2022, με τίτλο «Έκθεση του 2022 για το κράτος δικαίου» (COM(2022)0500),
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με τίτλο «Ενίσχυση της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος: Αξιολόγηση του νομοθετικού πλαισίου», που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2022⁹,
- έχοντας υπόψη την έκθεση με τίτλο «Αξιολόγηση των απειλών κατά των κονδυλίων μέσω του NextGenerationEU (NGEU) — Κοινή έκθεση Europol-OLAF», που δημοσιεύτηκε στις 6 Ιουνίου 2023,
- έχοντας υπόψη το τελικό σημείωμα του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σχετικά με τη στρατηγική πρωτοβουλία για τη διαφάνεια και τη λογοδοσία του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, της 12ης Σεπτεμβρίου 2023, σε σχέση με την υπόθεση SI/6/2021/PVV, που άνοιξε στις 24 Φεβρουαρίου 2022,

⁶ ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159.

⁷ [ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29.](#)

⁸ ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17.

⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, Blondes, E., Disley, E., Hulme, S. et al., Μελέτη «Ενίσχυση της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος: Αξιολόγηση του νομοθετικού πλαισίου», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022.

- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) για το 2022 που δημοσιεύτηκε στις 4 Μαΐου 2023,
 - έχοντας υπόψη την επισκόπηση του ΕΕΣ αριθ. 04/2023 της 6ης Ιουλίου 2023, με τίτλο «Ψηφιοποίηση της διαχείρισης των κονδυλίων της ΕΕ»,
 - έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 06/2023 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 13ης Μαρτίου 2023, με τίτλο «Σύγκρουση συμφερόντων για τις δαπάνες της ΕΕ για τη συνοχή και τη γεωργία — Υπάρχει σχετικό πλαίσιο, όπως όμως και ελλείψεις στα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και τον εντοπισμό τους»,
 - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/785 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος της Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 250/2014¹⁰,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Νοεμβρίου 2021 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής υποβολής εκθέσεων, παρακολούθησης και ελέγχου¹¹,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του μηχανισμού για τον έλεγχο της εφαρμογής των συμβάσεων των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC) (COM(2020)0793),
 - έχοντας υπόψη τη σύστασή του της 17ης Φεβρουαρίου 2022 σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά τη διαφθορά και τα ανθρώπινα δικαιώματα¹²,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιανουαρίου 2023 για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης –καταπολέμηση της απάτης– ετήσια έκθεση 2021¹³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A9-0434/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την υποχρέωση που ορίζεται στο άρθρο 325 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη της ΕΕ, υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για την εφαρμογή του άρθρου (γνωστή ως έκθεση ΠΟΣ).
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ορθή διαχείριση των δημόσιων δαπανών και η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ θα πρέπει να αποτελούν βασικά στοιχεία της

¹⁰ [ΕΕ L 172 της 17.5.2021, σ. 110.](#)

¹¹ ΕΕ C 224 της 8.6.2022, σ. 11.

¹² ΕΕ C 342 της 6.9.2022, σ. 295.

¹³ ΕΕ C 214 της 16.6.2023, σ. 133.

πολιτικής της ΕΕ προκειμένου να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών μέσω της διασφάλισης της ορθής και αποτελεσματικής χρήσης των χρημάτων των φορολογουμένων·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση ΠΟΣ βασίζεται σε πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων σχετικά με παρατυπίες και απάτες που εντοπίστηκαν· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην έκθεση ΠΟΣ πρέπει να ληφθούν υπόψη τα δημοσιονομικά χαρακτηριστικά κάθε κράτους μέλους και να παρασχεθεί στο πλαίσιο αυτό η αναγκαία ευελιξία·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των δόλιων παρατυπιών που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν καταδεικνύει τα αποτελέσματα των προσπαθειών των κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων και δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως ένδειξη του επιπέδου απάτης στα κράτη μέλη·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με ορθό και αντικειμενικό τρόπο·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα και φορείς που εμπλέκονται στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω της πρόληψης (διακοπή και αναστολή των πληρωμών), του εντοπισμού, των δημοσιονομικών διορθώσεων και της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού προστατεύει τον προϋπολογισμό της ΕΕ από κινδύνους αφερεγγυότητας, αμέλειας, απάτης ή παρατυπίας που διαπράττονται από ιδιωτικούς φορείς·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μηχανισμός αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου εφαρμόζεται στο σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ και επιτρέπει τη λήψη μέτρων σε περιπτώσεις παραβιάσεων των αρχών του κράτους δικαίου που επηρεάζουν ή απειλούν σοβαρά να επηρεάσουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ ή τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σεβασμός στις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση και ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς επίσης και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν προϋποθέσεις για την πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απάτη και η διαφθορά αποτελούν διαρκή κίνδυνο για την ακεραιότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹⁴ (κανονισμός ΜΑΑ) περιέχει διατάξεις σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διαφορετικά επίπεδα ψηφιοποίησης στα κράτη μέλη πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη δημιουργία πιο ενοποιημένων, διαλειτουργικών και

¹⁴ [ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.](#)

συγκρίσιμων διοικητικών συστημάτων και συστημάτων υποβολής εκθέσεων στην ΕΕ, τα οποία είναι λειτουργικά και απαραίτητα για μια αξιόπιστη ολοκληρωμένη ανάλυση και για την αποτελεσματική πρόληψη των παρατυπιών και την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνονται, ταυτόχρονα, να κάνουν χρήση εργαλείων εξόρυξης δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ, όπως το Arachne και το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού (EDES)·

- ΠΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εργαλείο Arachne είναι προαιρετικό και, παρόλο που χρησιμοποιείται ήδη σε μεγάλο βαθμό στην πολιτική συνοχής και βρίσκεται σε στάδιο εισαγωγής όσον αφορά τις γεωργικές δαπάνες, το να καταστεί υποχρεωτικό —όπως έχει επανειλημμένα ζητήσει το Κοινοβούλιο— θα αποτελούσε σημαντικό βήμα προόδου·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολυμορφία των νομικών και διοικητικών συστημάτων στα κράτη μέλη αποτελεί μειονέκτημα και ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί δεόντως ώστε να μπορέσουν να δημιουργηθούν πιο ενοποιημένα, διαλειτουργικά και συγκρίσιμα συστήματα διοίκησης και υποβολής εκθέσεων στην ΕΕ, για την αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, καθώς και για την αντιμετώπιση των παρατυπιών·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεργασία με διεθνείς εταίρους και παγκόσμια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των κονδυλίων της ΕΕ που δαπανώνται εκτός Ευρώπης και του σκέλους των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ·

Γενικές παρατηρήσεις

1. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση ΠΟΣ για το 2022 και τις αναλύσεις που παρουσιάζονται σε αυτήν·
2. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η πρόληψη και ο εντοπισμός της απάτης και η παρακολούθηση των μηχανισμών επιστροφής μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων πρέπει να βασίζονται στην περαιτέρω ψηφιοποίηση και στην χρήση τεχνολογίας αιχμής που βασίζεται στη μηχανική μάθηση, προκειμένου να αυξηθούν η προσβασιμότητα, η διαλειτουργικότητα, η χρήση και η διαχείριση των δεδομένων που αφορούν τις ενδεχόμενες απάτες· επισημαίνει ότι πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματική διακυβέρνηση για την καταπολέμηση της απάτης και αποτελεσματικές διαδικασίες προσανατολισμένες στα αποτελέσματα και κατάλληλα εξοπλισμένες δομές για τη διασφάλιση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ όλων των συνιστωσών της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης και των σχετικών φορέων· θεωρεί ότι, για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει τα στελέχη που είναι αρμόδια για τις διάφορες συνιστώσες του συστήματος καταπολέμησης της απάτης να αποκτήσουν τις απαραίτητες ψηφιακές και διαδικαστικές γνώσεις·
3. υπενθυμίζει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας σε σχέση με τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, είναι σημαντική μια ισχυρή συνεργασία μεταξύ των αρχών που διεξάγουν διοικητικές έρευνες και των αρχών που διενεργούν ποινικές έρευνες, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών·

4. εκτιμά τις προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή για την πρόβλεψη της δημοσίευσης της ετήσιας έκθεσης ΠΟΣ, η οποία επιτρέπει την έγκριση του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου εντός $n + 1$ έτη και καθιστά πιο επίκαιρες τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις που περιέχονται σε αυτήν·
5. εκτιμά τη βελτίωση της συνολικής συνοχής της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της απάτης σε ολόκληρη την ΕΕ, σε συνέχεια των δράσεων που αναλήφθηκαν από τα κράτη μέλη για την ορθή μεταφορά των κανόνων της ΕΕ στα εθνικά συστήματα· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, από ορισμένες απόψεις, η κατάσταση εξακολουθεί να μην είναι η βέλτιστη, ιδίως όσον αφορά τον εντοπισμό και την αναφορά εικαζόμενων περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών και την παρακολούθησή τους, για τις οποίες οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών εξακολουθούν να είναι πολύ σημαντικές·
6. τονίζει ότι η πρόληψη και η επικοινωνία είναι βασικοί παράγοντες για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων σε αυτούς τους τομείς·
7. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η ανάλυση του κινδύνου απάτης προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον η αναφορά χαμηλών επιπέδων απάτης είναι συνέπεια μιας πραγματικά χαμηλής εμφάνισης παραπτώματων ή συνέπεια ανεπαρκούς εντοπισμού·
8. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι σε πολλά κράτη μέλη οι εθνικές αρχές δεν δίνουν πάντοτε συνέχεια στις συστάσεις της Επιτροπής και της OLAF, δεν υποβάλλουν εξαντλητικές εκθέσεις ή δεν υιοθετούν εγκαίρως αναγνωρισμένες ορθές πρακτικές· επισημαίνει ότι σε πολλά κράτη μέλη, το ποσοστό των παρατυπιών που εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται ως εικαζόμενες απάτες πολλά χρόνια μετά την αρχική τους αναφορά είναι εξαιρετικά υψηλό, ακόμη και σε σχέση με υποθέσεις που χαρακτηρίστηκαν περατωθείσες· πιστεύει ότι τέτοιες καταστάσεις υποδηλώνουν έλλειψη κατάλληλης παρακολούθησης, ανεπαρκείς ή ανεπαρκώς καταρτισμένους πόρους, κενά επικοινωνίας ή αναποτελεσματικούς διαύλους αναφοράς, ανεπαρκή συνεργασία και συντονισμό, ή ακόμη και αδικαιολόγητη αναβολή του επαναχαρακτηρισμού των παρατυπιών ως δόλιων προκειμένου να προσαρμοστεί η υποβολή στατιστικών στοιχείων·
9. επισημαίνει ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη στη μείωση της γραφειοκρατίας όσον αφορά τη διαδικασία εντοπισμού της απάτης, παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων·
10. προτείνει ότι θα πρέπει τόσο η ΕΕ όσο και οι εθνικές αρχές να βελτιώσουν τη συνεργασία τους και να προωθήσουν τη συχνότερη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την καταπολέμηση της απάτης·
11. σημειώνει ότι ο αριθμός των περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών που αναφέρθηκαν από τις αρμόδιες ενωσιακές και εθνικές αρχές —12 455 συνολικά— αυξήθηκε ελαφρώς το 2022 σε σύγκριση με το 2021· παρατηρεί ότι η πληγείσα χρηματοδότηση που σχετίζεται με αυτές τις περιπτώσεις το 2022 μειώθηκε σε 1,77 δισεκατομμύρια EUR (από 2,05 δισεκατομμύρια EUR το 2021)· θεωρεί ότι αυτά τα νούμερα παραμένουν εξαιρετικά υψηλά και απεικονίζουν σημαντική ζημία στον προϋπολογισμό της ΕΕ·

12. γνωρίζει ότι η σύγκριση από έτος σε έτος της αναφοράς παρατυπιών δεν παρέχει πάντοτε αξιόπιστη ανάλυση των τάσεων και των προτύπων λόγω του πολυετούς κύκλου υλοποίησης πολυάριθμων προγραμμάτων· θεωρεί ότι η σύγκριση με τον μέσο όρο πενταετίας είναι καταλληλότερη για τον εντοπισμό καταστάσεων σε πραγματικό χρόνο· εκτιμά, στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι στην έκθεση ΠΟΣ του 2022 γίνεται συχνά αναφορά στα αποτελέσματα της περιόδου 2018-2021·
13. πιστεύει ότι η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην αντιμετώπιση της απάτης είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της πρόληψης και του εντοπισμού, και ότι αυτό συνεπάγεται στήριξη στην ερευνητική δημοσιογραφία, η οποία μπορεί να είναι αποτελεσματική στον βαθμό που της παρέχεται εύκολη και επαρκής πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με έργα, δικαιούχους και πληρωμές· τονίζει, ειδικότερα, τη σημαντική συμβολή των μέσων ενημέρωσης και των ερευνητικών δημοσιογράφων στην καταπολέμηση της διαφθοράς· επαναλαμβάνει ότι το ενισχυμένο και συνεκτικό επίπεδο προστασίας δημοσιογράφων και μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος σε ολόκληρη την Ένωση συμβάλλει στην αντιμετώπιση της εξάπλωσης μιας υφέρπουσας νοοτροπίας ατιμωρησίας, σιωπής και συνωμοσίας· επισημαίνει ότι, λαμβανομένων υπόψη του πλουραλισμού και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, τα πιο πρόσφατα αποτελέσματα του παρατηρητηρίου για την πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης (MPM 2022) έχει καταγράψει ελαφρά επιδείνωση του δείκτη που σχετίζεται με την προστασία των δημοσιογράφων, καθώς και ότι η συγκέντρωση των μέσων ενημέρωσης διατηρεί πολύ υψηλό επίπεδο κινδύνου σε ολόκληρη την ήπειρο· είναι της άποψης ότι η προστασία των μέσων ενημέρωσης από πολιτική πίεση και επιρροή, καθώς επίσης και η παροχή εγγύησης σχετικά με το δικαίωμα της πρόσβασης σε πληροφορίες που κατέχουν οι δημόσιες αρχές, αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την προστασία της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης, του ρόλου θεματοφύλακα της δημοκρατίας και της χρηστής διαχείρισης των πόρων·
14. χαιρετίζει την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 3ης Μαΐου 2023, σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς (JOIN(2023) 0012), στην οποία αναγνωρίζεται η σοβαρότητα της διαφθοράς, καθώς υπονομεύει την αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών, την αποτελεσματικότητα της ενιαίας αγοράς και τη βιωσιμότητα της οικονομικής ανάπτυξης· επισημαίνει ότι η καταπολέμηση της διαφθοράς είναι μία από τις πιο σημαντικές δεσμεύσεις της Ένωσης, στο ίδιο επίπεδο με τη διαφάνεια και την ακεραιότητα· τονίζει ότι τα φαινόμενα νεποτισμού όσον αφορά κρατικές οντότητες και η σύναψη δημοσίων συμβάσεων για τα κονδύλια της ΕΕ θέτουν επίσης σε μεγάλο κίνδυνο τη χρηστή διαχείριση και τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ· χαιρετίζει, επομένως, τη νέα πρόταση οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς¹⁵·
15. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι είναι δύσκολο να εκτιμηθεί με μεγάλη ακρίβεια ο βαθμός στον οποίο το οργανωμένο έγκλημα επωφελείται παράνομα από τα οικονομικά της ΕΕ· υποστηρίζει ότι είναι απαραίτητη μια κοινή προσέγγιση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του οργανωμένου εγκλήματος στα κονδύλια της ΕΕ και

¹⁵ Πρόταση οδηγίας της 3ης Μαΐου 2023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού αριθ. 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου και της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (COM(2023)0234).

την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του προβλήματος σε όλα τα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει ταχέως όλες τις αναγκαίες δράσεις για την επίτευξη αυτής της εναρμόνισης·

16. επισημαίνει τη σημασία διενέργειας εκτίμησης επιπτώσεων, με την οποία αξιολογείται ο οικονομικός και ο κοινωνικός αντίκτυπος της απάτης στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και στους πολίτες της· ζητεί τη διενέργεια ανάλυσης στην οποία συγκρίνονται οι πόροι που διατίθενται για την πρόληψη της απάτης με δυνητικές ζημιές λόγω απάτης που αποφεύγονται·
17. υποστηρίζει ότι η έλλειψη αποτελεσματικής μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία σε πολλά κράτη μέλη και η έλλειψη εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών προσφέρουν ευκαιρίες στο οργανωμένο έγκλημα για ορισμένες παράνομες διασυνοριακές δραστηριότητες σε τομείς που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης· επαναλαμβάνει, επομένως, τις προηγούμενες εκκλήσεις του για αναθεώρηση της απόφασης-πλασιού 2008/841/JHA του Συμβουλίου για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος¹⁶ και για την καθιέρωση ενός νέου κοινού ορισμού για το οργανωμένο έγκλημα, λαμβανομένης υπόψη, πιο συγκεκριμένα, της χρήσης διαφθοράς, βίας, απειλής ή εκφοβισμού για την απόκτηση ελέγχου στις οικονομικές δραστηριότητες ή στις δημόσιες συμβάσεις·
18. παρατηρεί ότι η στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025¹⁷ αποσκοπεί στον καθορισμό των εργαλείων και των μέτρων για την εξάρθρωση των επιχειρηματικών μοντέλων και δομών των εγκληματικών οργανώσεων σε διασυνοριακό επίπεδο, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου· καλεί τα κράτη μέλη να συμβάλουν στις προσπάθειες της Επιτροπής και να δημιουργήσουν περιφερειακά δίκτυα συνεργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υποθέσεις και στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης που διαπράττεται από το οργανωμένο έγκλημα· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της προτεινόμενης νέας οδηγίας για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων¹⁸, η αποτελεσματική εφαρμογή της οποίας θα παράσχει στις αρχές καλύτερα εργαλεία προκειμένου να στερήσουν από τις ομάδες οργανωμένου εγκλήματος τα οικονομικά μέσα για την άσκηση περαιτέρω εγκληματικών δραστηριοτήτων· υπενθυμίζει, επιπλέον, ότι είναι καθοριστικές η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και η ανάπτυξη κοινών και συντονισμένων στρατηγικών στην καταπολέμηση του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος·
19. επισημαίνει ότι, σε σχέση με υποθέσεις διαφθοράς, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ανέφερε 87 αδικήματα που διερευνήθηκαν στο τέλος του 2022 (σε σύγκριση με 40 υποθέσεις που διερευνήθηκαν κατά τους πρώτους επτά μήνες επιχειρησιακών δραστηριοτήτων το 2021)· παρατηρεί ότι στο σύστημα διαχείρισης παρατυπιών (IMS), την περίοδο 2018-2022, αναφέρθηκαν 30 περιπτώσεις από 10 κράτη μέλη, 5 αφορούσαν τη γεωργία, 22

¹⁶ ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42.

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2021, σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025 (COM(2021)0170).

¹⁸ Πρόταση οδηγίας της 25ης Μαΐου 2022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων (COM(2022)0245).

τον τομέα της συνοχής και 3 περιπτώσεις προενταξιακής βοήθειας, με συνολικό δημοσιονομικό αντίκτυπο που εκτιμάται σε περίπου 50 εκατομμύρια EUR·

20. τονίζει εκ νέου ότι η διαφθορά, ιδίως η διαφθορά υψηλού επιπέδου, μεταξύ άλλων και στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αποτελεί ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα με δυνατότητα διασυννοριακής εξάπλωσης, πλήττοντας τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και την οικονομία της ΕΕ στο σύνολό της και υπονομεύοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών στους δημοκρατικούς θεσμούς στην ΕΕ και στα κράτη μέλη· επαναλαμβάνει ότι στα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να υπάρχει πολιτική μηδενικής ανοχής έναντι της διαφθοράς· υποστηρίζει την ενσωμάτωση της καταπολέμησης της διαφθοράς στον σχεδιασμό πολιτικής της ΕΕ·
21. εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με αναφορές ότι η έρευνα της OLAF για τη διαφθορά και τη σύγκρουση συμφερόντων που σχετίζονται με μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρακωλύθηκε λόγω έλλειψης πρόσβασης στα γραφεία αυτών και στις ηλεκτρονικές συσκευές που σχετίζονται με την εργασία τους· ζητεί από την πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να παράσχει στην OLAF πρόσβαση στις εγκαταστάσεις και σε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που απαιτούνται για τον σκοπό των ερευνών·
22. επισημαίνει ότι υπάρχει σε εξέλιξη έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας σχετικά με την απόκτηση εμβολίων κατά της COVID-19 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
23. τονίζει την υποχρέωση κάθε θεσμικού οργάνου της Ένωσης, κράτους μέλους και δημόσιου ή ιδιωτικού αποδέκτη ενωσιακών κονδυλίων να αποκαλύπτει όλα τα σχετικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις προκαταρκτικές διαπραγματεύσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή, κατόπιν επίσημου αιτήματος του ΕΕΣ στο πλαίσιο υπό εξέλιξη ελέγχου· υπενθυμίζει τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο ψήφισμά του σχετικά με την απαλλαγή για το 2020 (τμήμα III – Επιτροπή)¹⁹, όσον αφορά την πρόσβαση σε γραπτά μηνύματα που ανταλλάχθηκαν με φαρμακευτική εταιρεία σχετικά με την αγορά εμβολίου κατά της COVID-19·
24. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η πολιτική μηδενικής ανοχής κατά της διαφθοράς πρέπει να ενσωματωθεί και να είναι δεόντως σαφής στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών εκλογών, προκειμένου να αυξηθούν η προσέλευση των ψηφοφόρων και η εμπιστοσύνη των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς·
25. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει συμπεριλάβει στην ετήσια έκθεσή της για το κράτος δικαίου ειδική ενότητα σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς, προκειμένου να παράσχει μια εις βάθος συγκριτική ανάλυση των προσεγγίσεων, των διαδικασιών και των εργαλείων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της διαφθοράς και να συμβάλει στην αξιολόγηση των τομέων που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο· ζητεί από την Επιτροπή να συμπεριλαμβάνει πάντα συστάσεις και παρατηρήσεις παρακολούθησης προς τα κράτη μέλη σε όλες τις ενότητες της έκθεσης για το κράτος δικαίου· επαναλαμβάνει τη σημασία της πλήρους εξέτασης των συστάσεων ανά χώρα που σχετίζονται με τη διαφθορά· ζητεί από τα

¹⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Μαΐου 2022 με τις παρατηρήσεις που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των αποφάσεων σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020, τμήμα III – Επιτροπή και εκτελεστικοί οργανισμοί, κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0144.

κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τους τα πορίσματα της έκθεσης για το κράτος δικαίου κατά την ανάπτυξη των πολιτικών τους όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς· καλεί την Επιτροπή να παρέμβει και να στηρίξει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προκλήσεων όσον αφορά την ικανότητά τους για καταπολέμηση της διαφθοράς·

26. επισημαίνει ότι οι έρευνες του Ευρωβαρόμετρου του 2022 για τη διαφθορά καταδεικνύουν ότι η διαφθορά συνεχίζει να αποτελεί σοβαρή πηγή ανησυχίας για τους πολίτες της ΕΕ και τις επιχειρήσεις στην ΕΕ, με ένα μεγάλο ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών να πιστεύει ότι η διαφθορά είναι διαδεδομένο φαινόμενο στη χώρα τους (68 %) και ότι το επίπεδο διαφθοράς έχει αυξηθεί (41 %)· εκτιμά ότι σχεδόν όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν επί του παρόντος στρατηγικές για την καταπολέμηση της διαφθοράς, οι οποίες αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά, και υπενθυμίζει ότι απαιτείται όχι μόνο ισχυρό νομικό πλαίσιο αλλά επίσης και αποτελεσματική εφαρμογή, προκειμένου να εξαιρεθούν οι πρακτικές διαφθοράς, και ότι η πρόληψη τέτοιων πρακτικών απαιτεί επίσης διαφανή και υπεύθυνα πλαίσια διακυβέρνησης και ακεραιότητας· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τις προτάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς που παρουσιάστηκαν από την Επιτροπή, σε συνέχεια των εκκλήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ενίσχυση της καταπολέμησης της διαφθοράς· επισημαίνει ότι η Επιτροπή σκοπεύει να συμπεριλάβει την πρόληψη της διαφθοράς στον σχεδιασμό των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ, και να στηρίξει ενεργά τις προσπάθειες των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή ισχυρών πολιτικών και νομοθεσίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς· επαινεί την πρόθεση να αντιμετωπιστεί η διασυνοριακή διάσταση της διαφθοράς μέσω της ποινικοποίησης των αδικημάτων διαφθοράς και της εναρμόνισης των κυρώσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, σε συντονισμό με την πρόταση του ύπατου εκπροσώπου για τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος κυρώσεων στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας με στόχο την καταπολέμηση σοβαρών περιστατικών διαφθοράς παγκοσμίως·
27. τονίζει το γεγονός ότι η διαφθορά και η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες και ότι η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες διευκόλυνσης των παράνομων δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος, μέσω του οποίου οι εγκληματίες μεταφέρουν στη νόμιμη οικονομία τα έσοδά τους από εγκλήματα, και έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η απάτη εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ μπορεί επίσης να αποτελεί κύριο αδίκημα, πρόδρομο της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες· τονίζει το γεγονός ότι η διεθνική διάσταση των εν λόγω εγκλημάτων καθιστά δύσκολα την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπισή τους, λόγω των ετερογενών νομοθετικών συστημάτων· χαιρετίζει την πρόοδο σχετικά με τη θέσπιση της νέας αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σε συνέχεια της πρότασης της Επιτροπής του Ιουλίου του 2021, της πολιτικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε στο Συμβούλιο στις 29 Ιουνίου 2022 και της θέσης του που συμφωνήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, καθώς και της εντολής έναρξης τριμερών διαλόγων η οποία δόθηκε από την ολομέλεια του Κοινοβουλίου στις 17 Απριλίου 2023· εκφράζει τη λύπη του σχετικά με το γεγονός ότι η αρχή δεν θα είναι σε πλήρη λειτουργία πριν από το 2026·

28. παρατηρεί ότι, μέσω του IMS, κατά την περίοδο 2018-2022 αναφέρθηκαν 375 υποθέσεις που σχετίζονται με συγκρούσεις συμφερόντων, οι οποίες μπορεί επίσης να εντοπίζονται σε περιβάλλοντα παρόμοια με εκείνα στα οποία εμφανίζονται πρακτικές διαφθοράς· υπογραμμίζει ότι η μεγάλη πλειονότητα των αναφερόμενων περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων συνδέονται με την εφαρμογή των πολιτικών συνοχής (86 % σε σύγκριση με 9 % για τη γεωργία και 5 % για την προενταξιακή βοήθεια), που αφορούν σχεδόν 117 εκατομμύρια EUR συνολικά για την περίοδο αυτή· υπογραμμίζει ότι οι αναφερθείσες συγκρούσεις συμφερόντων υποδεικνύουν κυρίως τις σχέσεις μεταξύ των αποδεκτών των κονδυλίων και των αναδόχων και υπεργολάβων τους, ενώ μόνο το 7 % των περιπτώσεων αφορούν συγκρούσεις συμφερόντων κατά το στάδιο της ανάθεσης και/ή της αξιολόγησης έργων, με αποτέλεσμα τη συμμετοχή μελών επιτροπών αξιολόγησης·
29. πιστεύει ότι αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει δείκτη του θετικού και αποτρεπτικού αποτελέσματος των τροποποιήσεων των δημοσιονομικών κανόνων, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί σε όλες τις εθνικές αρχές που διαχειρίζονται κονδύλια της ΕΕ, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το ένα τρίτο των υποθέσεων εντοπίστηκαν μέσω πηγών εκτός του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και των ερευνητών δημοσιογράφων, γεγονός που υποδηλώνει βασικό επίπεδο διαφάνειας, προσβασιμότητας και συνεισφορών από την κοινωνία των πολιτών·
30. σημειώνει επίσης με ανησυχία ότι η συνολική εμφάνιση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων είναι υψηλότερη από ό, τι αναφέρεται στο IMS, όπως προτείνεται από τις πρόσθετες πληροφορίες που ελήφθησαν από τις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Επιτροπής σχετικά με υποθέσεις σύγκρουσης συμφερόντων και σχετικές ανακτήσεις στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ταμείου Συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, οι οποίες αναφέρθηκαν απευθείας από τα κράτη μέλη μέσω του συστήματος διαχείρισης των ταμείων της ΕΕ (γνωστό ως SFC, το οποίο κατά την περίοδο 2014-2020 παρουσίασε 31 υποθέσεις που αφορούσαν 16 προγράμματα σε 11 κράτη μέλη με αντίκτυπο 3,4 εκατ. EUR)·
31. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να καταστεί η ετήσια έκθεση ΠΟΣ περισσότερο ολιστική, προκειμένου να παρέχεται ολοκληρωμένη επισκόπηση των συνεργειών μεταξύ όλων των σχετικών παραγόντων, να εντοπίζονται οι βέλτιστες πρακτικές και να αντιμετωπίζονται οι ελλείψεις· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ένταξη των πορισμάτων των ετήσιων εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της OLAF στην έκθεση ΠΟΣ του 2022· ζητεί την περαιτέρω βελτίωση αυτής της ολιστικής προσέγγισης, με σκοπό την παροχή σαφέστερης, πιο ολοκληρωμένης και πιο συγκεκριμένης εικόνας της συνολικής τρέχουσας κατάστασης ως προς την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, η οποία θα περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων καταπολέμησης της απάτης, τόσο σε εθνικό όσο και σε επίπεδο ΕΕ·
32. ζητεί την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων με τέτοιο τρόπο που να διασφαλίζεται η νομική βεβαιότητα, να βασίζεται σε σαφή και αναλογική

εκτίμηση των κινδύνων, και να παρέχεται η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής τους από τις αρμόδιες αρχές· ζητεί οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής να παρέχουν σαφήνεια στους αιτούντες και στα όργανα λήψης αποφάσεων προκειμένου να αποφεύγεται ο περιττός διοικητικός φόρτος και να γίνεται σεβαστή η αρχή της αναλογικότητας·

Έσοδα

33. παρατηρεί ότι, το 2022, ο συνολικός αριθμός δόλιων και μη δόλιων παρατυπιών που σχετίζονται με τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (ΠΠ) (4 661) ήταν κατά 7,6 % υψηλότερος σε σύγκριση με τον μέσο όρο πενταετίας (2018-2022)· σημειώνει με ανησυχία ότι τα συνολικά ποσά που επηρεάστηκαν από τέτοιες παρατυπίες, όπως εκτιμήθηκαν και βεβαιώθηκαν από τα κράτη μέλη, επίσης αυξήθηκαν σημαντικά (κατά 47 %, φθάνοντας τα 783 εκατομμύρια EUR)· επισημαίνει, για το ίδιο ζήτημα, ότι το συνολικό ποσοστό ανάκτησης το 2022 τόσο για τις δόλιες όσο και για τις μη δόλιες υποθέσεις ήταν μόλις 48 % (έναντι 54 % το 2021) και ότι το ποσοστό για τις δόλιες υποθέσεις ήταν μόλις 25 %, το οποίο κατανεμήθηκε στα κράτη μέλη με πολύ ανομοιογενή τρόπο· ζητεί από την Επιτροπή να καταβάλει περισσότερες προσπάθειες για την ταχεία ανάκτηση των καταχρασθέντων κονδυλίων·
34. επισημαίνει ότι, το 2022, για μόνο 19 νέες εκθέσεις διαγραφής που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από έξι κράτη μέλη, η Επιτροπή έκρινε ότι είχε αποδειχθεί ικανοποιητικά ότι οι ΠΠ είχαν απολεσθεί για λόγους που δεν μπορούν να καταλογιστούν στα εν λόγω κράτη μέλη και ότι αυτά δεν ήταν οικονομικά υπεύθυνα για τη ζημία, ενώ σε 82 περιπτώσεις που ανέρχονταν σε σχεδόν 39 εκατομμύρια ευρώ, η Επιτροπή έκρινε ότι τα κράτη μέλη δεν είχαν αποδείξει ικανοποιητικά ότι οι ΠΠ είχαν απολεσθεί για λόγους που δεν μπορούν να καταλογιστούν σε αυτά και παρέμειναν οικονομικά υπεύθυνα για τη ζημία (η Επιτροπή αξιολόγησε 135 υποθέσεις συνολικού ύψους 76,8 εκατομμυρίων ευρώ το 2022)· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διατηρήσει αυτόν τον αποτελεσματικό μηχανισμό αναθεώρησης των υποθέσεων διαγραφής προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων ανάκτησης των εθνικών διοικήσεων·
35. σημειώνει ότι, και πάλι το 2022, οι επιθεωρήσεις από τις υπηρεσίες καταπολέμησης της απάτης και οι εκ των υστέρων έλεγχοι ήταν τα πιο επιτυχημένα εργαλεία εντοπισμού δόλιων και μη δόλιων παρατυπιών, αντίστοιχα, σε συνδυασμό, όλο και περισσότερο, με φορολογικούς ελέγχους και ελέγχους μετά την παράδοση· τονίζει ότι το 2022 το λαθρεμπόριο, η εσφαλμένη αξία, η εσφαλμένη ταξινόμηση και η εσφαλμένη περιγραφή των εμπορευμάτων ήταν οι κύριοι τρόποι δράσης σε δόλιες υποθέσεις, με ιδιαίτερη αύξηση των αναφερόμενων περιπτώσεων λαθρεμπορίου τσιγάρων·
36. χαιρετίζει τον ρόλο της OLAF στον εντοπισμό και τη διερεύνηση της απάτης εις βάρος των ΠΠ της ΕΕ· σημειώνει την ελαφρά μείωση του αριθμού των εκκρεμών ερευνών στον τομέα των ιδίων πόρων το 2022 και ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι παρέχονται στην OLAF επαρκείς πόροι για την πλήρη και αποτελεσματική υλοποίηση της εντολής που της έχει ανατεθεί·
37. σημειώνει ότι, σε νομισματικούς όρους, η Κίνα παρέμεινε η κύρια χώρα προέλευσης των εμπορευμάτων που επηρεάστηκαν από παρατυπίες, με τις Ηνωμένες Πολιτείες και το Βιετνάμ να είναι η δεύτερη και η τρίτη χώρα, και ότι τα κλωστοϋφαντουργικά

προϊόντα και τα υποδήματα ήταν τα αγαθά που επηρεάστηκαν περισσότερο, τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την αξία των περιπτώσεων που εντοπίστηκαν και αναφέρθηκαν·

38. επαναλαμβάνει την έκκλησή του για μετριασμό του ελλείμματος ΦΠΑ με την αντιμετώπιση της έλλειψης πόρων, της περιορισμένης ψηφιακής αποδοτικότητας στις φορολογικές διοικήσεις και των νομοθετικών κενών που περιορίζουν την αποτελεσματικότητα των μέτρων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής· υπενθυμίζει ότι η ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για την καταπολέμηση της διασυννοριακής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ·
39. επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει την αρμοδιότητα να διερευνά σοβαρά αδικήματα κατά του κοινού συστήματος ΦΠΑ όταν αυτά συνδέονται με το έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών και συνεπάγονται συνολική απώλεια τουλάχιστον 10 εκατομμυρίων EUR· εκφράζει την ανησυχία του για τα δεδομένα που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το 2022, σύμφωνα με τα οποία το 16,5 % των ενεργών ερευνών της (185) συνδέονταν με απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, αλλά ότι αυτά αντιπροσωπεύουν το 47 % των εκτιμώμενων ζημιών (6,7 δισεκατομμύρια EUR)·
40. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, η οποία δημοσιεύτηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας ΠΟΣ (COM (2022) 0466), αλλά εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν παρενέβη στην αναθεώρηση του ορίου των 10 εκατομμυρίων EUR, γεγονός που έχει σημαντικό αντίκτυπο στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας σε υποθέσεις απάτης στον τομέα του ΦΠΑ· τονίζει ότι τα επαναλαμβανόμενα και εκκρεμή ερωτήματα σχετικά με τις διαφορετικές ερμηνείες των μεθόδων που εφαρμόζονται για τον υπολογισμό του κατώτατου ορίου (κατά πόσον η ζημία που προκαλείται σε διάφορα κράτη μέλη θα πρέπει να αθροίζεται, κατά πόσον οι χώρες που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό θα πρέπει να περιορίζονται σε εκείνες που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία) καθιστούν την κατάσταση ασαφή· πιστεύει ακράδαντα ότι το ισχύον κατώτατο όριο περιορίζει την αποτρεπτικότητα, επιτρέπει στους δράστες να αναζητήσουν την ασθενέστερη δικαιοδοσία για να αποφύγουν την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και έχει αρνητικές επιπτώσεις στις έρευνες, καθώς οι εθνικές αρχές συχνά δεν έχουν πλήρη εικόνα του μεγέθους των εγκληματικών δραστηριοτήτων στο αρχικό στάδιο της έρευνας· καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τη θέση της στην επόμενη έκθεση μεταφοράς της οδηγίας ΠΟΣ και να καταργήσει το κατώτατο όριο, ή να το μειώσει σημαντικά, παρέχοντας παράλληλα επαρκή καθοδήγηση σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού·
41. υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας είναι προϋπόθεση για τη χρηστή διαχείριση και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του προϋπολογισμού της ΕΕ, τόσο από τη σκοπιά των δαπανών όσο και από τη σκοπιά των εσόδων· θεωρεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι αυτή η ενισχυμένη συνεργασία μπορεί να οδηγήσει, από την πλευρά των εσόδων, σε αύξηση της είσπραξης εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μειώνοντας έτσι τη συνεισφορά των κρατών μελών βάσει του ΑΕΕ, και στο σκέλος των δαπανών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα χρήματα των φορολογουμένων δαπανώνται επαρκώς·

42. τονίζει ότι η OLAF και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα πρέπει να διατηρήσουν λειτουργική ανεξαρτησία·
43. χαιρετίζει τη δήλωση της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen ότι η ΕΕ πρέπει να διαφυλάξει τα χρήματα που δαπανώνται σύμφωνα με τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται και σύμφωνα με τις αρχές του κράτους δικαίου, καθώς και να διασφαλίσει την προστασία των κονδυλίων·

Δαπάνες

44. παρατηρεί ότι ο αριθμός των δόλιων και μη δόλιων παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν και οι οποίες επηρέασαν τις δράσεις υλοποίησης της αγροτικής ανάπτυξης αυξήθηκε κατά την περίοδο 2018-2022, κυρίως λόγω του αυξημένου ποσοστού εντοπισμού δράσεων κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2022· επισημαίνει, ωστόσο, ότι ο αριθμός των περιπτώσεων απάτης που εντοπίζονται και κοινοποιούνται εξακολουθεί να είναι χαμηλότερος από τον αναμενόμενο, και ότι αυτό απαιτεί αυξημένη παρακολούθηση της κατάστασης·
45. παρατηρεί ότι, ακόμη και αν το 2022 οι δόλιες παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν στο πλαίσιο της στήριξης της γεωργίας αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 2021, τα ποσοστά εντοπισμού για την αγροτική ανάπτυξη ήταν σημαντικά υψηλότερα από ό, τι για τη στήριξη της γεωργίας· σημειώνει ότι, στο πλαίσιο της στήριξης της γεωργίας, αναφέρθηκε από τα κράτη μέλη το υψηλότερο επίπεδο απάτης για μέτρα στήριξης της αγοράς· η OLAF διερεύνησε επίσης αρκετές πολύπλοκες υποθέσεις που σχετίζονται με την προώθηση γεωργικών προϊόντων·
46. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, κατά την περίοδο 2018-2022, τόσο στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης όσο και στις άμεσες πληρωμές, οι συνεισφορές για τον εντοπισμό δόλιων υποθέσεων που παρέχονται από την ανάλυση κινδύνου, από μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος, πληροφοριοδότες και ερευνητές δημοσιογράφους ήταν πολύ περιορισμένες· εκφράζει επίσης την ανησυχία του για τη διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών που κινήθηκαν για την αντιμετώπιση των δόλιων υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν, οι οποίες, κατά μέσο όρο και κατά την περίοδο 2014-2022, απαιτούσαν σχεδόν τέσσερα έτη από την εκδήλωση της παρατυπίας για να δημιουργηθεί υπόνοια δόλιας δραστηριότητας, και σχεδόν τρία ακόμη έτη για να περατωθεί η υπόθεση μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή· επισημαίνει ότι, για λόγους συνοχής, χρειάστηκε περίπου ενάμισι έτος για να δημιουργηθεί υπόνοια για δόλια παρατυπία και πάνω από δύο έτη για να κλείσει η υπόθεση απάτης μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή· ζητεί από την Επιτροπή να παρέχει συχνότερα συστάσεις και να παρακολουθεί τις αρχές των κρατών μελών προκειμένου να μειωθεί η διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών·
47. σημειώνει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν το 2022, τόσο δόλιες όσο και μη δόλιες, επηρέασε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ, για 59 % και 67 % αντίστοιχα) και, σε μικρό βαθμό, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ, για 27 % και 20 % αντίστοιχα)· επισημαίνει ότι οι τομείς που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο είναι οι μεταφορές και η προστασία του περιβάλλοντος, λόγω των μεγάλων χρηματικών ποσών που επηρεάζονται από το παράπτωμα, και η έρευνα, η

τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία, όπου η επανάληψη δόλιων παρατυπιών είναι η μεγαλύτερη·

48. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το 2022 ο αριθμός των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν και επηρεάζουν τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ) κορυφώθηκε, και γνωρίζει ότι οι υποθέσεις αφορούν τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας I (ΜΠΒ I) για την περίοδο 2007-2013 και τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας II (ΜΠΒ II) για την περίοδο 2014-2020· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τα διδάγματα που αντλήθηκαν σε σχέση με τα εν λόγω μέσα για να θωρακίσει τις μελλοντικές δράσεις και πρωτοβουλίες με πανομοιότυπους ή παρόμοιους στόχους, όπως στην περίπτωση της Ουκρανίας, η οποία αναμένεται να λάβει πολύ σημαντικούς πόρους από τον ΜΠΒ και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», και όπου η ορθή ανάπτυξη των πόρων, ακόμη και υπό πολύ δύσκολες συνθήκες, είναι υψίστης σημασίας για την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της διαδικασίας προσχώρησης·
49. τονίζει ότι, στον τομέα της πολιτικής συνοχής, ο αριθμός και τα χρηματικά ποσά των μη δόλιων παρατυπιών που είχαν κοινοποιηθεί κατά τα πρώτα εννέα έτη της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 ήταν πολύ υψηλότερα από εκείνα που κοινοποιήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και ότι η τάση αυτή αφορά όλα τα ταμεία και τα περισσότερα κράτη μέλη·
50. παρατηρεί ότι, όσον αφορά την πολιτική συνοχής, το συχνότερο είδος δόλιας παράβασης που αναφέρεται στο IMS αφορά τα δικαιολογητικά έγγραφα (εσφαλμένα, ελλιπή, πλαστά ή παραποιημένα), ενώ για τις μη δόλιες παρατυπίες η παράβαση των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις είναι η πλέον αναφερόμενη·
51. επισημαίνει με ανησυχία τα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2022 σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2022, τα οποία δείχνουν ότι, παρά τις βελτιώσεις, οι ελεγκτικές αρχές εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ανεπαρκώς τον κίνδυνο απάτης και ότι οι αρχές των κρατών μελών δεν αναφέρουν εικαζόμενες περιπτώσεις απάτης στο IMS, όπως απαιτείται· ζητεί από την Επιτροπή να αντιμετωπίσει επείγοντως τα ζητήματα αυτά·
52. σημειώνει ότι, το 2022, τα στοιχεία ανάκτησης που καταχωρίστηκαν για παρατυπίες στην άμεση διαχείριση ήταν 770 (σε σύγκριση με 879 το 2021), εκ των οποίων 37 αφορούσαν δόλιες υποθέσεις (σε σύγκριση με 54 που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες το 2021), ύψους 61,28 εκατομμυρίων EUR (εκ των οποίων 5,67 εκατομμύρια EUR αφορούσαν απάτη, έναντι 7,04 εκατομμυρίων EUR το 2021)·
53. παρατηρεί ότι, συνολικά, όσον αφορά την άμεση διαχείριση, οι διαπιστωθείσες δόλιες παρατυπίες παρέμειναν σταθερές κατά την περίοδο 2018-2022· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι, όσον αφορά την άμεση διαχείριση κατά την περίοδο 2018-2022, η OLAF αναφέρεται ως πηγή εντοπισμού για το 88 % των στοιχείων ανάκτησης που συνδέονται με παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 92 % των συνολικών ποσών ανάκτησης· παρατηρεί ότι περίπου το 97 % των παρατυπιών που δεν αναφέρθηκαν ως απάτη εντοπίστηκαν από ελέγχους της Επιτροπής·
54. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, μεταξύ 2018 και 2022, τα μέσα επίπεδα ανάκτησης ήταν ακόμη χαμηλά, με μέσο ποσοστό ανάκτησης 56 % (που προκύπτει από

34 % για τις «παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες» και 59 % για τις «παρατυπίες που δεν κοινοποιήθηκαν ως δόλιες»· ζητεί από την Επιτροπή να καταβάλει περισσότερες προσπάθειες για την ταχεία ανάκτηση των καταχρασθέντων κονδυλίων·

55. επαναλαμβάνει για μια ακόμα φορά την έκκλησή του προς την Επιτροπή για την υποβολή νομοθετικής πρότασης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή στους τομείς δαπανών της χρηματοδότησης της ΕΕ όπου δεν προβλέπεται μέχρι σήμερα αυτή η πρακτική, προκειμένου να διασφαλίζεται οριζόντια προσέγγιση στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης·

NextGenerationEU (NGEU) και ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)

56. υπενθυμίζει ότι λόγω του ειδικού σχεδιασμού του ΜΑΑ τα κράτη μέλη μαζί με την Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται αποτελεσματικά, σε ευθυγράμμιση με τις αντίστοιχες οικείες υποχρεώσεις· υπογραμμίζει ότι τα συστήματα ελέγχου των κρατών μελών πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα επενδυτικά έργα που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες· υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να αποτρέψουν κάθε κενό λογοδοσίας σε επίπεδο ΕΕ και, εάν χρειαστεί, να θεσπίσουν πρόσθετες διασφαλίσεις για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, σύμφωνα με τις σχετικές συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου·
57. γνωρίζει ότι η εφαρμογή του ΜΑΑ έχει κορυφωθεί και ότι ο κανονισμός που διέπει την ανάπτυξη του απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν αποτελεσματικά και αποδοτικά συστήματα ελέγχου, με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες·
58. παρατηρεί ότι η Επιτροπή αξιολόγησε τα εν λόγω συστήματα ελέγχου πριν από την έγκριση των σχεδίων και, στη συνέχεια, το 2022, διενήργησε 16 ελέγχους συστημάτων με στόχο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ²⁰, οι οποίοι κάλυπταν τους φορείς συντονισμού και υλοποίησης, όπως υπουργεία και οργανισμούς· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή σχεδιάζει να ελέγξει όλα τα κράτη μέλη τουλάχιστον μία φορά έως το τέλος του 2023, και εκφράζει την ικανοποίησή του για την επιλογή των στόχων του ελέγχου βάσει εκτίμησης κινδύνου·
59. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες στα συστήματα υποβολής εκθέσεων και ελέγχου των κρατών μελών, ορισμένα από τα οποία δεν ήταν πλήρως λειτουργικά κατά την παρουσίαση των σχεδίων ανάκαμψης, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την κανονικότητα των δαπανών του ΜΑΑ και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ²¹, με αποτέλεσμα την έγκριση «οροσήμων δικλίδων»·
60. παρατηρεί ότι οι ελεγκτικές εργασίες της Επιτροπής επιβεβαίωσαν τις διαφορές στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου μεταξύ των φορέων υλοποίησης και συντονισμού, εντοπίζοντας ορθές πρακτικές σε ορισμένες από τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την επαλήθευση και την πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς, των συγκρούσεων

²⁰ ΕΕΣ, 2022 – Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία σ. 57.

²¹ ΕΕΣ, Ετήσια έκθεση 2022, παράγραφοι 11.47-11.55.

συμφερόντων και της διπλής χρηματοδότησης· καλεί τα κράτη μέλη να κοινοποιούν τις βέλτιστες διαδικασίες προκειμένου να καταστεί δυνατή μια πιο συντονισμένη και θωρακισμένη έναντι της απάτης αξιοποίηση των κονδυλίων·

61. αντιλαμβάνεται τα εγγενή χαρακτηριστικά του μοντέλου δαπανών του ΜΑΑ, τη δυσκολία αξιολόγησης ενός συγκρίσιμου ποσοστού σφάλματος (με άλλους τομείς δαπανών της ΕΕ) και τους περιορισμούς που τίθενται με τη μεθοδολογία αναστολής των πληρωμών της Επιτροπής²²· υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι μπορεί να παρατηρηθούν καθυστερήσεις στην υποβολή αιτημάτων πληρωμών από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΜΑΑ και ζητεί από την Επιτροπή να παραμείνει σε επαγρύπνηση, ιδίως προς το τέλος του κύκλου ζωής του ΜΑΑ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και ότι τα χρήματα των φορολογουμένων της ΕΕ δαπανώνται άρτια· επισημαίνει ότι, ειδικότερα, η καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς, των συγκρούσεων συμφερόντων (που ορίζονται ως «σοβαρές παρατυπίες») και της διπλής χρηματοδότησης θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλους πόρους και προσοχή·
62. υπενθυμίζει τις διαπιστώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην ετήσια έκθεση του 2022 σχετικά με το ότι τα ορόσημα δικλίδων στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας διαφέρουν ως προς τις απαιτήσεις και τον βαθμό λεπτομέρειάς τους· διερωτάται για ποιον λόγο σε ορισμένα κράτη μέλη ζητήθηκε απλώς να σχεδιάσουν τα συστήματα ελέγχου τους, ενώ σε άλλα ζητήθηκε να διαθέτουν λειτουργικό σύστημα·
63. ζητεί από την Επιτροπή να αναθεωρήσει επείγοντως τις εκ των υστέρων διαδικασίες ελέγχου της, προκειμένου να διασφαλιστούν επαρκείς επαληθεύσεις σχετικά με το αν οι ελεγμένοι στόχοι που είχαν προηγουμένως αξιολογηθεί ως επιτυχείς δεν αναιρέθηκαν μετά την αντίστοιχη πληρωμή·
64. καλεί περαιτέρω την Επιτροπή να παρακολουθεί συνεχώς την εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων που σχετίζονται με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και να εφαρμόζει όλα τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή σε περίπτωση αναίρεσης ορόσημων που είχαν προηγουμένως επιτευχθεί, συμπεριλαμβανομένων της αναλογικής μείωσης της στήριξης στο πλαίσιο του ΜΑΑ και της ανάκτησης τυχόν ποσού που οφείλεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, ή να ζητεί την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου, σε περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης ή σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τις συμφωνίες χρηματοδότησης που δεν έχουν διορθωθεί από το κράτος μέλος·
65. επαναλαμβάνει ότι η αποτελεσματική πρόληψη, ο εντοπισμός και η διερεύνηση παράνομων δραστηριοτήτων που απειλούν την εφαρμογή του NGEU, ιδίως οι κίνδυνοι διείσδυσης οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, εξαρτώνται από την αποτελεσματική συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ταχείας διεκπεραίωσης των αιτημάτων πρόσβασης από ερευνητικές υπηρεσίες εντός ενός κράτους μέλους, καθώς και από άλλες χώρες ή σε επίπεδο ΕΕ, από την OLAF και την Ευρωπαϊκή

²² Στην Ισπανία, τη Σλοβακία, την Εσθονία, τη Δανία, την Ελλάδα, την Τσεχία, την Ιταλία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, τη Σλοβενία, τη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Φινλανδία, την Ιρλανδία, τη Λετονία και την Πολωνία.

Εισαγγελία και, κατά περίπτωση, από τη Eurojust και τον Ευρωπόλ, στις οποίες πρόκειται να χορηγηθεί πρόσβαση·

66. εκφράζει τη λύπη του για την ερμηνεία από την Επιτροπή της έννοιας του «τελικού αποδέκτη» στο πλαίσιο του ΜΑΑ· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τον τροποποιημένο κανονισμό ΜΑΑ, τα κράτη μέλη οφείλουν να δημοσιεύουν τον κατάλογο των 100 μεγαλύτερων τελικών αποδεκτών οι οποίοι λαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσό χρηματοδότησης για την εφαρμογή των μέτρων στο πλαίσιο του ΜΑΑ· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν ζητεί από τα κράτη μέλη να παράσχουν την πληροφορία σχετικά με τον τελικό δικαιούχο ή αποδέκτη της χρηματοδότησης ΜΑΑ και επέλεξε να απαιτεί από τα κράτη μέλη να παράσχουν πληροφόρηση μόνο για τους «αποδέκτες δεύτερου επιπέδου»· είναι της άποψης ότι η ερμηνεία αυτή δεν ευθυγραμμίζεται με τη συμφωνία μεταξύ των συννομοθετών·
67. εκφράζει την ικανοποίησή του για την κοινή ανάλυση του Ευρωπόλ και της OLAF για την αξιολόγηση των κινδύνων απάτης και παρατυπιών σε σχέση με το NGEU· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις συστάσεις της Ευρωπόλ και της OLAF και καλεί την Επιτροπή, τους ειδικευμένους οργανισμούς και φορείς της ΕΕ, καθώς και τα κράτη μέλη, να συνεργαστούν ενεργά και να αλληλεπιδράσουν για να διασφαλίσουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ κατά την εφαρμογή του NGEU·
68. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη στρατηγική πρωτοβουλία του Διαμεσολαβητή, που δρομολογήθηκε τον Φεβρουάριο του 2022, για την εξέταση της διαφάνειας των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, των στρατηγικών ενημέρωσης και επικοινωνίας του κοινού σχετικά με τον ΜΑΑ, καθώς και σχετικά με τον τρόπο εποπτείας των κονδυλίων· τονίζει πόσο σημαντική είναι η πρωτοβουλία αυτή, δεδομένου ότι στην ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2022 καταγράφονται υψηλότερα εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος για το έτος που αφορά η έκθεση· χαιρετίζει τις προσπάθειες του Διαμεσολαβητή να βελτιώσει τα πρότυπα διαφάνειας όσον αφορά τον ΜΑΑ·
69. κάνει αναδρομή στο φόρουμ NextGenerationEU — Επιβολή του Νόμου (NGEU-LEF), μια κοινή πρωτοβουλία υπό την καθοδήγηση της Ευρωπόλ και της Ιταλίας, στην οποία συμμετέχουν η Ευρωπόλ, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η OLAF, η Eurojust, ο Οργανισμός της ΕΕ για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου και οι εθνικές αρχές, παρέχοντας ένα φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών και τον συντονισμό των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στη νόμιμη οικονομία, και για την προστασία της δέσμης κινήτρων NextGenerationEU, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαφθορά, τη φοροδιαφυγή, την υπεξαίρεση και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες· χαιρετίζει το γεγονός ότι η πρωτοβουλία «NGEU-LEF» κέρδισε το βραβείο χρηστής διοίκησης του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή για το 2023 στην κατηγορία «μεγαλύτερη δημοφιλία σύμφωνα με το κοινό»·
70. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι υφίστανται ακόμη πολλά ζητήματα, κυρίως λόγω έλλειψης επαρκούς εποπτείας από φορείς συντονισμού, ανεπαρκών στρατηγικών καταπολέμησης της απάτης, στοιχείων που εκλείπουν από τις αξιολογήσεις κινδύνου απάτης, ανάγκης βελτιώσεων των εκ των προτέρων ελέγχων που αποσκοπούν στην αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων, χαμηλής συμμετοχής σε δραστηριότητες κατάρτισης που αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση σε θέματα απάτης

και ελλείψεων στην κοινοποίηση παρατυπιών στην OLAF για πιθανή διερεύνηση· ζητεί από την Επιτροπή να ενημερώσει το Κοινοβούλιο σχετικά με τα ζητήματα που εντοπίστηκαν, τις συστάσεις που κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη και τις επακόλουθες ενέργειες για την επίλυση των εν λόγω ζητημάτων·

71. υπογραμμίζει ότι η ενισχυμένη διαφάνεια διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην αποκάλυψη δόλιων συστημάτων και στην αποθάρρυνση δόλιων ενεργειών· ζητεί την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών και πολιτικών διαφάνειας για την προαγωγή της λογοδοσίας·

Ψηφιοποίηση και διαφάνεια για την ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης

72. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναθεώρηση 04/2023 του ΕΕΣ με τίτλο «Ψηφιοποίηση της διαχείρισης των κονδυλίων της ΕΕ», στην οποία τονίζεται ότι η ψηφιοποίηση έχει τη δυνατότητα να καταστήσει τον έλεγχο των κονδυλίων της ΕΕ πιο αποτελεσματικό· επισημαίνει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι υπάρχουν πολλές διαφορές στον βαθμό ψηφιοποίησης των δαπανών της ΕΕ, ως επί το πλείστον συγκεντρωτικά στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει άμεση διαχείριση και είναι πιο κατακερματισμένη για τους άλλους τρόπους διαχείρισης, όπως στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης·
73. γνωρίζει ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται από την Επιτροπή και άλλους εκτελεστικούς φορείς για την ψηφιοποίηση του προϋπολογισμού της ΕΕ πρέπει να υπερβούν πολλά εμπόδια προκειμένου να ενισχυθεί η συμβατότητα μεταξύ των συστημάτων ΤΠ που χρησιμοποιούνται από τις πολλές εμπλεκόμενες οντότητες· εκτιμά, στο πλαίσιο αυτό, τη συνοχή της ανακοίνωσης προς την Επιτροπή, της 30ής Ιουνίου 2022, με τίτλο «Ψηφιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής — Ψηφιακή Επιτροπή επόμενης γενιάς» (C(2022)4388)· επισημαίνει ότι η ψηφιοποίηση αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα της Επιτροπής επί σειρά ετών· θεωρεί ότι ο εξορθολογισμός της διαχείρισης των κονδυλίων της ΕΕ απαιτεί περαιτέρω απλοποίηση του τοπίου της ΤΠ και επαναλαμβάνει ότι η διαλειτουργικότητα θα πρέπει να ενσωματωθεί στις πολιτικές της ΕΕ για την ενίσχυση της συμβατότητας μεταξύ των συστημάτων ΤΠ και των πολλών σχετιζόμενων οντοτήτων·
74. τονίζει την αναγκαιότητα ενίσχυσης του επιπέδου διαλειτουργικότητας των συστημάτων δεδομένων και την εναρμόνιση της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης και του ελέγχου στην ΕΕ· επαναλαμβάνει, για τον σκοπό αυτόν, την έκκλησή του προς την Επιτροπή για εναρμόνιση των ορισμών προκειμένου να συλλέγονται συγκρίσιμα δεδομένα σε ολόκληρη την ΕΕ·
75. υποστηρίζει ότι η ψηφιοποίηση έχει ενισχύσει την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης, καθώς και τις απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες και ότι πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της απάτης (ΕΣΚΑ)· καλεί την Επιτροπή να επαναλάβει και να δώσει συνέχεια στις συστάσεις της προς τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη εγκρίνει ΕΣΚΑ να το πράξουν, καθώς και να επικαιροποιεί ΕΣΚΑ, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες·
76. επαναλαμβάνει την ισχυρή υποστήριξή του στην υποχρεωτική χρήση του ενιαίου ολοκληρωμένου συστήματος ΤΠ για την εξόρυξη δεδομένων και τη βαθμολόγηση

κινδύνου, Arachne, που προβλέπεται στην αναδιτύπωση του δημοσιονομικού κανονισμού, το οποίο θα πρέπει να διασφαλίζει καλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, παράλληλα και συμπληρωματικά προς τα εργαλεία ΤΠ τα οποία αναπτύσσονται σε εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη·

77. σημειώνει ότι μεταξύ των διαθέσιμων επιλογών, το Arachne ήταν μακράν το ευρύτερα χρησιμοποιούμενο σύστημα ΤΠ (από 21 κράτη μέλη), για τη στήριξη των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και του ΜΑΑ· παρατηρεί με ανησυχία ότι πολλά κράτη μέλη χρησιμοποίησαν τα δικά τους ειδικά εργαλεία ΤΠ για την καταπολέμηση της απάτης, συχνά σε συνδυασμό με εργαλεία της ΕΕ, μολονότι οι δύο αυτοί τύποι εργαλείων αυτά σπανίως ήταν διαλειτουργικοί και, ως εκ τούτου, παρεμπόδιζαν τον εντοπισμό και την υποβολή στοιχείων απάτης στην Επιτροπή·
78. τονίζει ότι το EDES, ως η μαύρη λίστα της ΕΕ, έχει τεράστιες δυνατότητες επισήμανσης προσώπων και εταιρειών που κάνουν κατάχρηση κονδυλίων της ΕΕ· ζητεί την επέκταση του EDES σε όλα τα είδη τρόπων διαχείρισης, ιδίως δε στην επιμερισμένη διαχείριση· τονίζει ότι οι διαφορετικές προσεγγίσεις των κρατών μελών όσον αφορά τα μέτρα αποκλεισμού συμβάλλουν στην άνιση προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ· υπογραμμίζει την ανάγκη να καταστεί υποχρεωτική η χρήση του EDES ως κοινού συστήματος αποκλεισμού για τα κονδύλια που διαχειρίζονται τα κράτη μέλη· θεωρεί ότι μια τέτοια ενίσχυση θα ενδυναμώσει την ικανότητα της ΕΕ και των κρατών μελών να προστατεύουν τα συμφέροντα της ΕΕ και εν τέλει τα χρήματα των φορολογουμένων· παροτρύνει τα κράτη μέλη, προς το συμφέρον της διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, να αποδεχθούν την εν λόγω επέκταση χωρίς καθυστέρηση·
79. επισημαίνει ότι η ενοποίηση, η συγκέντρωση και η δημοσίευση των πληροφοριών σχετικά με τους αποδέκτες της χρηματοδότησης της ΕΕ, οι οποίες παρέχονται από τα κράτη μέλη και άλλους φορείς υλοποίησης, σε μια ενιαία βάση δεδομένων, θα ενισχύσουν τη χρηματοοικονομική διαφάνεια με τη συμπερίληψη διαφορετικών μορφών τρόπων διαχείρισης και την παροχή της δυνατότητας διασταυρούμενων ελέγχων και διεξοδικών αναλύσεων· ζητεί από την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών, να συνεργαστούν για τον σκοπό αυτόν· εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τους δικαιούχους·
80. υποστηρίζει ότι η ψηφιοποίηση και τα εργαλεία αιχμής ΤΠ σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ θα βελτιώσουν τη διαχείριση, τις δικλίδες ελέγχου και τον έλεγχο των κονδυλίων της ΕΕ, και θα μπορέσουν να συμβάλουν στην πρόληψη παρατυπιών και στη σημαντική μείωση της γραφειοκρατίας, καθώς η ψηφιοποίηση παρέχει τη δυνατότητα ευκολότερης και ταχύτερης πρόσβασης και διασταυρούμενων ελέγχων, εξ αποστάσεως, σε σημαντικό σύνολο δεδομένων, προλαμβάνοντας την ανάγκη επιτόπιων ελέγχων και δικλίδων ελέγχων·
81. χαιρετίζει και στηρίζει την αξιολόγηση του ΕΕΣ στην ετήσια έκθεσή του για το 2022 όπου ζητεί την επίσπευση της ημερομηνίας θέσης σε λειτουργία συστήματος ΤΠ για την εξόρυξη δεδομένων και τη βαθμολόγηση κινδύνου Arachne από το 2028 στο 2025· υπενθυμίζει τη θέση του Κοινοβουλίου που ζητεί τη λειτουργία του συστήματος από το

2026·

82. σημειώνει ότι η ψηφιοποίηση της καταπολέμησης της απάτης αποτελεί επίσης ένα από τα σημεία εστίασης της αναθεώρησης του σχεδίου δράσης που δρομολογήθηκε το 2022 και εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2023 και συνοδεύει τη στρατηγική της Επιτροπής του 2019 για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS) και είναι προσαρμοσμένο στα ταχέως μεταβαλλόμενα οικονομικά και κοινωνικά σενάρια και στις νέες προκλήσεις· γνωρίζει ότι η Επιτροπή υλοποίησε επιτυχώς 60 από τις συνολικά 63 δράσεις του προηγούμενου σχεδίου και ότι ορισμένες από αυτές είναι διαρκούς χαρακτήρα και βρίσκονται σε εξέλιξη· καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει στο Κοινοβούλιο τα υποκείμενα πρότυπα και κριτήρια που έχουν εγκριθεί με το αναθεωρημένο σχέδιο δράσης·
83. ζητεί να αναγνωριστεί η σημασία της ενσωμάτωσης οπτικών βοηθημάτων, όπως διαγράμματα και γραφήματα, ώστε να καταστούν τα στατιστικά στοιχεία πιο προσιτά και πιο εύκολα κατανοητά·
84. ζητεί την εφαρμογή προηγμένης ανάλυσης δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης για τον εντοπισμό παρατυπιών·

Η αρχιτεκτονική της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης και τα βασικά μέτρα το 2022

85. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις δράσεις που δρομολόγησε η Επιτροπή το 2022 για την ενίσχυση του επιπέδου προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, αλλά ζητεί περαιτέρω επαγρύπνηση και συμπληρωματικές δράσεις στον τομέα αυτό·
86. υπενθυμίζει τα προηγούμενα ψηφίσματά του όπου υπογραμμίζεται ότι η καταπολέμηση της απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο εάν η προσέγγιση που ακολουθείται είναι ολιστική, καλύπτει δηλαδή όλα τα στάδια του κύκλου καταπολέμησης της απάτης και βασίζεται σε πληθώρα ενδιαφερόμενων μερών, διαδικασιών και δράσεων· σημειώνει ότι τα τέσσερα στάδια του κύκλου αυτού (πρόληψη, εντοπισμός, έρευνα και ποινική δίωξη, ανάκτηση και κυρώσεις) απαιτούν αναλύσεις κινδύνου, διαδικασίες υποβολής στοιχείων και συνεργασία μέσω εναρμονισμένων παρεμβάσεων σε νομοθετικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό επίπεδο· υπενθυμίζει την παρατήρηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στην ειδική έκθεσή του σχετικά με το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ²³, στην οποία τονίζεται ότι η πολυπλοκότητα του γαλαξία ταμείων και μέσων που συμπληρώνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ επιφέρει έναν αυξανόμενο κίνδυνο σημαντικού κενού στο σύστημα ελέγχου και δικλίδων ελέγχου και έλλειψης λογοδοσίας· θεωρεί ότι μια τέτοια πολυπλοκότητα απαιτεί μια ισότιμη ολοκληρωμένη και επικεντρωμένη προσέγγιση για την προστασία των σχετικών οικονομικών συμφερόντων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι παρατυπίες και οι απάτες οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν με την εκμετάλλευση της συνολικής αδιαφάνειας του χρηματοδοτικού τοπίου· υπενθυμίζει ότι ο σημερινός κατακερματισμός των προσβάσιμων δεδομένων επιτάσσει τη λήψη τυποποιημένων μέτρων για τη συλλογή, τη σύγκριση και τη συγκέντρωση πληροφοριών και αριθμητικών στοιχείων, ιδίως σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους της ενωσιακής χρηματοδότησης, για

²³ Ειδική έκθεση 05/2023: «Χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ – Ανομοιογενές σύνολο που απαιτεί περαιτέρω απλούστευση και υποχρέωση λογοδοσίας».

σκοπούς ελέγχου και δικλίδων ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των ερευνών·

87. επισημαίνει ότι το πρόγραμμα της Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης (UAFP) έχει συσταθεί για περίοδο επτά ετών, από το 2021 έως το 2027, και ότι το 2022 είναι το δεύτερο έτος εφαρμογής του, υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης, με την OLAF ως επικεφαλής υπηρεσία για την υλοποίηση του προγράμματος·
88. παρατηρεί ότι η απόφαση χρηματοδότησης του 2022 διέθεσε 15,4 εκατομμύρια EUR στη συνιστώσα Hercule, 9 εκατομμύρια EUR για τη συνιστώσα του συστήματος πληροφοριών κατά της απάτης (AFIS) και περίπου 1 εκατομμύριο EUR για τη συνιστώσα IMS, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα τη χορήγηση επιχορηγήσεων στους αρμόδιους φορείς υλοποίησης και τη χρηματοδότηση εξειδικευμένης κατάρτισης, βάσεων δεδομένων, στήριξης της έρευνας, της παρακολούθησης και των αναλύσεων·
89. επισημαίνει ότι το IMS χρησιμοποιείται πλέον από 35 χώρες, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών και άλλων δικαιούχων χωρών, με περίπου 700 οργανώσεις υποβολής εκθέσεων, οι οποίες καλύπτουν περισσότερους από 3 000 χρήστες του IMS και διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του ΜΑΑ και άλλων τομέων, όπως το άσυλο, η γειτονία και η προενταξιακή διαδικασία, επιπλέον των παραδοσιακών τομέων της γεωργίας, της συνοχής και της αλιείας·
90. εκτιμά τους συμπληρωματικούς ρόλους του Fiscalis, των προγραμμάτων μέσω των τελωνειακού εξοπλισμού και εξοπλισμού τελωνειακών ελέγχων και πιστεύει ότι τα συνεργατικά αποτελέσματα της ανάπτυξης αυτής της χρηματοδοτικής στήριξης επιφέρουν απτές βελτιώσεις στους τομείς της φορολογίας, της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους και της αναβάθμισης του εξοπλισμού τελωνειακών ελέγχων αιχμής·
91. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η συμμετοχή των κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία δεν είναι υποχρεωτική· παρατηρεί ότι, το 2022, μόνο 22 κράτη μέλη συμμετείχαν ήδη στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, με τις ίδιες πέντε χώρες όπως το 2021 να απέχουν· επιμένει ότι τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν ακόμη πρέπει να το πράξουν χωρίς καθυστέρηση· καλεί την Επιτροπή να παράσχει κίνητρα για τη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μέσω θετικών μέτρων·
92. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το 2022, η οποία παρέχει τα αποτελέσματα του πρώτου πλήρους ημερολογιακού έτους των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων· παρατηρεί ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διεκπεραίωσε 3 318 αναφορές εγκλημάτων (σε σύγκριση με 2 832 που ελήφθησαν κατά τους επτά μήνες επιχειρησιακής δραστηριότητας το 2021) και κίνησε 865 έρευνες το 2022 (576 κινήθηκαν τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο του 2021)· υπογραμμίζει το πάγωμα 359,1 εκατομμυρίων EUR (σε σύγκριση με 157,3 EUR το 2021) μετά από έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ποσό που υπερβαίνει το επταπλάσιο του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, και ότι, έως το τέλος του 2022, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εκτίμησε ζημιές ύψους 14,1 δισεκατομμυρίων EUR από παραπτώματα για τα οποία είχε πραγματοποιήσει συνολικά 1 117 ενεργές έρευνες·
93. καλεί την Επιτροπή να ξεκινήσει εποικοδομητικό διάλογο με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας της Εισαγγελίας να αντιμετωπίζει τις συνεχώς αυξανόμενες προκλήσεις στο τοπίο της καταπολέμησης της απάτης,

συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της αντιμετώπισης των ελλείψεων που εντοπίζονται στον κανονισμό για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας²⁴. τονίζει, ταυτόχρονα, την ανάγκη να διασφαλιστεί η θεμελιώδης αρχή και οι κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, δηλαδή ότι η υπηρεσία πρέπει να είναι ανεξάρτητη και να διαθέτει αυτόνομο προϋπολογισμό προκειμένου να ενεργεί προς το συμφέρον της Ένωσης στο σύνολό της και σύμφωνα με τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα·

94. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι διατηρούνται η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα του έργου της OLAF στον εντοπισμό της διαφθοράς και της απάτης, με συνακόλουθο αποτέλεσμα η μείωση που προβλέπεται στον ετήσιο προϋπολογισμό της OLAF για τους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης να εξεταστεί σε συνάρτηση με τις πραγματικές επιχειρηματικές ανάγκες της OLAF, όπως αντικατοπτρίζονται στην ετήσια έκθεσή της·
95. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις αυξημένες προσπάθειες εντοπισμού και τα αποτελέσματά τους, που ακολουθούν τις εκκλήσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και του Κοινοβουλίου, οι οποίες υποδεικνύονται από σειρά ερευνών για απάτη στην ΕΕ που δρομολογήθηκαν στα 22 συμμετέχοντα κράτη μέλη, οι οποίες είναι υψηλότερες από τον ιστορικό μέσο όρο πριν από τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας· επαινεί, στο πλαίσιο αυτό, τον επικεφαλής της επιχείρησης, που έφερε στο φως μια αλυσιδωτή απάτη στον τομέα του ΦΠΑ που διαπράχθηκε από οργανωμένη εγκληματική ομάδα που δραστηριοποιείται σε διάφορα κράτη μέλη και ευθύνεται για απάτη ύψους περίπου 2,2 δισεκατομμυρίων EUR·
96. επαινεί τη συνεργασία μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η οποία επισημαίνεται στις ετήσιες εκθέσεις της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας· κατανοεί ότι πραγματοποιούνται τακτικές ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δύο υπηρεσιών, ιδίως η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία που έχει απαντήσει σε 133 αιτήματα θετικού/αρνητικού αποτελέσματος (hit/no hit) που απέστειλε η OLAF προκειμένου να αποφευχθούν παράλληλες έρευνες για τα ίδια πραγματικά περιστατικά· καλεί την OLAF και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να συντονίσουν τις εκθέσεις τους σχετικά με τις δράσεις που δρομολογήθηκαν για να καταστεί η συνεργασία τους απτή, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τον αριθμό των συμπληρωματικών ερευνών που ζητούνται από την OLAF [πρώην άρθρο 12 στοιχείο στ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία] και τον αριθμό των υποθέσεων για την υποστήριξη των ερευνών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που ζητήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία [πρώην άρθρο 12 στοιχείο ε) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία]·
97. γνωρίζει ότι η πρώτη ετήσια υψηλού επιπέδου επανεξέταση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της Επιτροπής πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2022, όπου εξετάστηκαν, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με την αμοιβαία υποβολή εκθέσεων, την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων και το θεσμικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας·

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας («EPPO») (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

98. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τη διοικητική ανάκτηση ποσών που οφείλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή μετά τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 103 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, σχετικά με την υποχρέωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να ενημερώνει την Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση και με την επιφύλαξη της εμπιστευτικότητας, και όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) της συμφωνίας EPPO-COM που υπεγράφη στις 18 Ιουνίου 2021, σχετικά με προστατευτικά και διορθωτικά μέτρα· ζητεί από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ενημερώσουν το Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή αυτού του σημαντικού εργαλείου·
99. σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και η Ευρωπόλ έχουν συνεργαστεί αποτελεσματικά σε διάφορα επιχειρησιακά θέματα, υπό την αιγίδα της διευθύνουσας επιτροπής EPPO-Ευρωπόλ· κατανοεί ότι η Ευρωπόλ παρείχε στήριξη (ανταλλαγή πληροφοριών, αναλυτική υποστήριξη, εμπειρογνομosύνη) σε 28 υποθέσεις κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει καταστεί μέρος της εφαρμογής δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών (SIENA), η οποία διασφαλίζει ασφαλή δίαυλο επικοινωνίας στην επιχειρησιακή συνεργασία·
100. σημειώνει ότι, το 2022, η συνεργασία μεταξύ των σχετικών φορέων πραγματοποιήθηκε με ικανοποιητικό τρόπο, καθώς οι ομάδες συνδέσμου EPPO-Eurojust συνεδρίασαν δύο φορές το 2022, με 15 εν εξελίξει υποθέσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να διεκπεραιώνονται από τη Eurojust και το τμήμα ερευνών (IG/IN) της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να πραγματοποιεί 63 παραπομπές στην OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και άλλους οργανισμούς στο πλαίσιο των πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών και των εθνικών αναπτυξιακών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με εγγενείς δραστηριότητες· παρατηρεί ότι, τον Σεπτέμβριο του 2022, περίπου 100 εισαγγελείς και υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας συμμετείχαν σε διαδικτυακή συνεδρία ευαισθητοποίησης σχετικά με τις δραστηριότητες της ΕΤΕπ και του ΕΤΕ για την αύξηση της αποτελεσματικότητας της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και του IG/IN, όπως θεσπίστηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας συνεργασίας του 2021·
101. τονίζει την προστιθέμενη αξία που προσφέρουν τα όργανα της ΕΕ στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και στην καταπολέμηση της απάτης, ιδίως σε ό,τι αφορά το διασυνοριακό έγκλημα, όπως καταδεικνύεται από τα επιχειρησιακά αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της OLAF επίσης για το 2022· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για διασφάλιση επαρκών πόρων για όλους τους σχετικούς παράγοντες της ΕΕ που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της απάτης και, στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο ότι κάθε ευρώ που δαπανάται στις δράσεις διερεύνησης και καταπολέμησης της απάτης επιστρέφει στον προϋπολογισμό της ΕΕ·
102. παρατηρεί ότι το 2022 οι διαδικασίες αποκλεισμού που κίνησε η ΕΤΕπ μετά από έρευνες του IG/IN είχαν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό τεσσάρων οικονομικών φορέων από τη συμμετοχή σε έργα ή δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από την ΕΤΕπ· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τη δυνατότητα να καταστούν πιο ομοιόμορφα τα κριτήρια αποκλεισμού που χρησιμοποιούνται από την ΕΤΕπ και το ΕΤΕ σε σχέση με εκείνα που χρησιμοποιούνται στο EDES, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι

χρηματοδοτικές και διοικητικές συμφωνίες-πλαίσια με την ΕΤΕπ και το ΕΤΕ καλύπτουν μόνο πέντε από τις επτά περιπτώσεις αποκλεισμού του EDES·

103. υπενθυμίζει ότι η αναποτελεσματική ή πρόωρη συνεργασία των κρατών μελών ή η μη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την OLAF συνιστούν λόγο για ανάληψη δράσης βάσει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· καλεί, επομένως, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την OLAF να αναφέρουν κάθε υπόθεση στην οποία τα κράτη μέλη δεν έχουν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις τους να ενημερώνουν, να συνδράμουν, να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, καθώς και να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα και να διασφαλίζουν την κατάλληλη και έγκαιρη παρακολούθηση των εκθέσεων και των συστάσεων·
104. κατανοεί ότι το συνολικό επίπεδο εφαρμογής των συστάσεων της Επιτροπής που εκδόθηκαν στην έκθεση ΠΟΣ για το 2021 σε όλα τα κράτη μέλη θεωρείται ικανοποιητικό όσον αφορά την ενσωμάτωση ειδικών εργαλείων ΤΠ για την καταπολέμηση της απάτης στη μάχη κατά της απάτης, την ενίσχυση της ανάλυσης κινδύνου και, γενικά, την ανάπτυξη συστημάτων ΤΠ τόσο από την πλευρά των εσόδων όσο και από την πλευρά των δαπανών·
105. τονίζει τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών οι οποίες εξακολουθούν να γίνονται αντιληπτές κατά τον εντοπισμό, την αναφορά και την παρακολούθηση εικαζόμενων περιπτώσεων απάτης· ενθαρρύνει, επομένως, τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια προορατική προσέγγιση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών τους και με τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, προκειμένου επιπλέον να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται εγκαίρως αναδυόμενοι κίνδυνοι και τάσεις απάτης·
106. προσυπογράφει την πρόθεση της Επιτροπής να δρομολογήσει διαδικασία παρακολούθησης της κατάστασης των υπηρεσιών συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (AFCOS) που έχουν συσταθεί στα κράτη μέλη· υπενθυμίζει ότι ο ορισμός της δομής, του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και της εντολής των AFCOS θα πρέπει να αποσαφηνιστεί καλύτερα, ώστε να διασφαλίζονται ομοιογενείς και εναρμονισμένες καταστάσεις σε ολόκληρη την Ένωση, διευκολύνοντας έτσι τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών· ζητεί εκ νέου από την Επιτροπή να επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες γραμμές AFCOS που διατυπώθηκαν αρχικά το 2015, οι οποίες δεν επαρκούν πλέον για να βοηθήσουν αποτελεσματικά τις εθνικές αρχές στην ανάπτυξη μιας καλά διαρθρωμένης υπηρεσίας συντονισμού· ζητεί, επιπλέον, από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή σχετικά με τις εν εξελίξει εργασίες και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης·
107. παρατηρεί ότι η ΕΣΚΑ πρέπει να εγκριθεί ή να επικαιροποιηθεί από όσο το δυνατόν περισσότερα κράτη μέλη και επαναλαμβάνει ότι η ανάγκη για τέτοιες αναθεωρήσεις απορρέει από το νέο τοπίο καταπολέμησης της απάτης, με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία πλέον να είναι πλήρως λειτουργική, και από την ευκαιρία να αποκαλύπτονται νέοι σημαντικοί κίνδυνοι στο ολόενα και πιο περίπλοκο τοπίο της απάτης·
108. επαναλαμβάνει την εκτίμησή του για την ενθάρρυνση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη να εγκρίνουν ΕΣΚΑ, γεγονός που έχει μέχρι στιγμής οδηγήσει σε αύξηση του

αριθμού των ΕΣΚΑ που εγκρίθηκαν, καθώς 15 κράτη μέλη είχαν εγκρίνει ΕΣΚΑ έως το τέλος του 2022, εννέα εκ των οποίων ήταν οριζόντιες και, επομένως, κάλυπταν πλήρως τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ·

109. σημειώνει με ανησυχία ότι, έως το τέλος του 2022, τρία κράτη μέλη (Φινλανδία, Ιρλανδία και Πολωνία) εξακολουθούσαν να αναφέρουν ότι δεν είχαν εγκρίνει καμία στρατηγική για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ· σημειώνει ότι πέντε κράτη μέλη (Βέλγιο, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες και Ρουμανία) ανέφεραν ότι βρίσκονται στη διαδικασία καθιέρωσης μίας· παροτρύνει τα κράτη μέλη να εγκρίνουν ΕΣΚΑ ως ένδειξη ότι λαμβάνουν σοβαρά την προστασία των κονδυλίων της ΕΕ·
110. πιστεύει ότι τα κράτη μέλη θα ωφεληθούν από την περιοδική αξιολόγηση των πλαισίων τους για την καταπολέμηση της απάτης, με την καθοδήγηση της ΕΕ, ανάλογα με την περίπτωση, με προσανατολισμό προς την επίτευξη της αποτελεσματικότητάς τους, τον εντοπισμό βέλτιστων πρακτικών και την επανεξέταση των στρατηγικών τους για την καταπολέμηση της απάτης για την αντιμετώπιση τυχόν αναδυόμενων κινδύνων· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διενεργούν ανεξάρτητες ή ομότιμες αξιολογήσεις των πλαισίων για την καταπολέμηση της απάτης, ώστε να ενισχυθούν η συνοχή και τα υψηλά πρότυπα·
111. υποστηρίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα αποτελεί μόνιμο μέσο που υπερβαίνει τα όρια ενός δεδομένου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και πρέπει να εφαρμόζεται οριζόντια, ως απαίτηση για την επιβολή των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, εν γένει, και για την αποδοτική και αποτελεσματική διαχείριση των πόρων της ΕΕ, ειδικότερα, και ότι αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσβαση σε όλα τα κονδύλια της ΕΕ·
112. σημειώνει την απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2022, να αναστείλει την εκταμίευση κονδυλίων της ΕΕ ύψους 6,3 δισεκατομμυρίων EUR προς την Ουγγαρία· αναμένει από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να άρουν τα εγκριθέντα μέτρα μόνον εφόσον συγκεντρωθούν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα διορθωτικά μέτρα που έλαβε η ουγγρική κυβέρνηση έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά στην πράξη και, ειδικότερα, ότι δεν έχει εντοπιστεί οπισθοδρόμηση όσον αφορά τα ήδη εγκριθέντα μέτρα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μέχρι σήμερα η ουγγρική κυβέρνηση έδειξε περιορισμένη θέληση για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του μηχανισμού αιρεσιμότητας· επαναλαμβάνει, ωστόσο, την άποψή του ότι μόνο τα 17 μέτρα, όπως διαπραγματεύτηκαν η Επιτροπή και η ουγγρική κυβέρνηση, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση του υφιστάμενου συστημικού κινδύνου για τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν ζήτησε επαρκείς ουσιαστικές αλλαγές και διασφαλίσεις για την αποκατάσταση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και τη μείωση του επιπέδου διαφθοράς· εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τις αναφορές των μέσων ενημέρωσης που επιβεβαιώνουν ότι η Επιτροπή σχεδιάζει να άρει τα μέτρα αναστολής στην Ουγγαρία εάν η κυβέρνησή της εγκρίνει ενίσχυση προς την Ουκρανία· θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν θα πρέπει ποτέ να ενδώσει σε εκβιασμό, ειδικά όταν τίθεται σε κίνδυνο η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ·
113. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είναι αρκετά διαφανής όσον αφορά τις σχετικές εξελίξεις· καλεί, επομένως, την Επιτροπή να ενημερώνει ταχέως και τακτικά το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις

και υπενθυμίζει στην Επιτροπή, ιδίως, τις νομικές υποχρεώσεις της που ορίζονται στο άρθρο 25 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ και στο άρθρο 8 του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

114. εκφράζει την ανησυχία του για τα πορίσματα της τρίτης έκθεσης για το κράτος δικαίου²⁵ σχετικά με την κρίσιμη κατάσταση στην Πολωνία, ιδίως όσον αφορά τις σοβαρές ελλείψεις στον δικαστικό τομέα²⁶ και στον τομέα των μέσων ενημέρωσης· υπενθυμίζει ότι η μη συμμόρφωση της Πολωνίας με τις αποφάσεις του ΔΕΕ έχει οδηγήσει στην καταβολή προστίμων ύψους 360 εκατομμυρίων EUR από το 2021 και ενθαρρύνει ένθερμα την Επιτροπή να αποδεσμεύσει κονδύλια από τον ΜΑΑ μόνο μόλις εκπληρωθούν πλήρως όλα τα ορόσημα που σχετίζονται με το κράτος δικαίου·
115. καλεί την Επιτροπή να επικαιροποιήσει το σύστημα αναφοράς περιστατικών απάτης όσον αφορά τα κονδύλια που δαπανώνται σε τρίτες χώρες· σημειώνει ότι στο νέο σύστημα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ειδικά ζητήματα που αντιμετωπίζει η ΕΕ όταν δαπανά χρήματα εκτός της επικράτειας της ΕΕ·

Εξωτερικές διαστάσεις της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ

116. Πιστεύει ότι η πρόταση για τη θέσπιση οριζόντιου πλαισίου κυρώσεων για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας είναι συμπληρωματική προς τα υπάρχοντα εργαλεία και τις δράσεις εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής κατά της διαφθοράς, που έχουν ήδη εγκριθεί κατά τη διαδικασία διεύρυνσης ή στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης· είναι της άποψης ότι μια ισχυρότερη συμμετοχή σε διεθνή φόρα όπως η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC) και η ομάδα κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) θα συμβάλει στην προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου ως μίας από τις κύριες προτεραιότητες της διαδικασίας διεύρυνσης·
117. επαναλαμβάνει ότι, παρόλο που η ΕΕ είναι επί του παρόντος παρατηρητής στο πλαίσιο της GRECO, συνιστάται θερμά να καταστεί πλήρως λειτουργικό μέλος και, ως εκ τούτου, i) να συμμετέχει στην παρακολούθηση της εφαρμογής ευρέως αναγνωρισμένου διεθνούς δικαίου και προτύπων· ii) να έχει οριζόντια επικοινωνία με άλλα μέλη της GRECO σχετικά με τις πολιτικές και τα εργαλεία καταπολέμησης της απάτης· iii) να κοινοποιεί σε διεθνές επίπεδο την εμπειρία της για την αναγνώριση δυνητικών ελλείψεων των εσωτερικών μηχανισμών της ΕΕ για τον εντοπισμό διαφθοράς· και iv) να καταπολεμά με βέλτιστο τρόπο ζητήματα απάτης ενεργοποιώντας εγκαίρως μέτρα πρόληψης και εντοπισμού· ζητεί από το Συμβούλιο να παράσχει σαφή θέση σχετικά με την προσχώρηση της ΕΕ στην GRECO, διευκρινίζοντας αν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη αντίθεση και από ποιο κράτος μέλος·

²⁵ [Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2022, με τίτλο «Έκθεση του 2022 για το κράτος δικαίου» \(COM\(2022\)0500\).](#)

²⁶ Όσον αφορά την ανεξαρτησία του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου, εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη λειτουργία της εισαγγελικής αρχής, καθώς τα αξιώματα του υπουργού Δικαιοσύνης και του Γενικού Εισαγγελέα καταλαμβάνονται από το ίδιο πρόσωπο· Τα πολωνικά δικαστήρια έχουν επίσης επισημάνει τις ανησυχίες τους ότι η πρακτική της απόσπασης εισαγγελέων μπορεί να θεωρηθεί μορφή υποβιβασμού και διακρίσεων, και ότι οι πειθαρχικές διαδικασίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τον περιορισμό της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, καθώς το πειθαρχικό τμήμα του Ανώτατου Δικαστηρίου εξακολουθεί να εκδίδει αποφάσεις.

118. παρατηρεί ότι, από το 2021 έως το 2022, τόσο ο αριθμός των μη δόλιων παρατυπιών όσο και τα σχετικά χρηματικά ποσά σημείωσαν υπερβολικές αυξήσεις· σημειώνει ότι ο αυξημένος αριθμός υποθέσεων οφειλόταν σε παρατυπίες που σχετίζονται με τον ΜΠΒ ΙΙ για την περίοδο 2014-2020 σε σχέση με την προενταξιακή βοήθεια για την αγροτική ανάπτυξη (IPARD) στη Βόρεια Μακεδονία και την Τουρκία, και ότι, για τις περισσότερες από αυτές τις παρατυπίες, τα σχετικά οικονομικά ποσά ήταν κάτω των 10 000 EUR, ενώ η αύξηση των χρηματοδοτικών ποσών οφειλόταν σε παρατυπίες που αφορούσαν την IPARD στην Αλβανία· υπογραμμίζει ότι περίπου το 10 % των παρατυπιών αναφέρθηκαν ως δόλιες και ότι το ποσοστό αυτό, το οποίο μεταβάλλεται με την πάροδο του χρόνου, αυξήθηκε σημαντικά το 2020 (17 %) και κορυφώθηκε το 2021 στο 20 %· καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει επαρκές επίπεδο παρακολούθησης αυτών των χρηματοδοτικών πρωτοβουλιών και να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με πιθανά συστημικά ζητήματα που εντοπίζονται κατά την ανάπτυξη των πόρων·
119. πιστεύει ότι τα κονδύλια στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Η Ευρώπη στον κόσμο (NDICI-Global Europe) για βοήθεια σε τρίτες χώρες και οι πόροι που διατίθενται για την αντίδραση της Ευρώπης στον πόλεμο στην Ουκρανία δεν παρακολουθούνται ούτε ελέγχονται επαρκώς· καλεί την Επιτροπή να εφαρμόσει κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας πιο διεξοδικών ελέγχων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια της ΕΕ που αποστέλλονται σε γειτονικές χώρες έχουν ως αποτέλεσμα να επωφελούνται οι χώρες που βρίσκονται σε μεγαλύτερη ανάγκη·
120. υπογραμμίζει ότι στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο προϋπολογισμός της ΕΕ προβλέπεται να συμβάλει σημαντικά στις προτάσεις για μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές λύσεις όσον αφορά τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ουκρανίας· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη προστασίας του κράτους δικαίου και των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, και την ανάγκη πρόληψης, εντοπισμού και αντιμετώπισης της απάτης, της διαφθοράς, των συγκρούσεων συμφερόντων και των παρατυπιών κατά τη χρήση των κονδυλίων της Ένωσης στην Ουκρανία, η οποία θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας· θεωρεί ότι τυχόν σχετικά χρηματοδοτικά μέσα θα πρέπει να εμπεριέχουν αυστηρές διατάξεις και διασφαλίσεις, προκειμένου να επιτυγχάνονται οι εν λόγω στόχοι·
121. επισημαίνει το γεγονός ότι η συνεργασία με διεθνείς εταίρους είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των κονδυλίων της ΕΕ που δαπανώνται εκτός Ευρώπης και του σκέλους των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ· εκφράζει, επομένως, την ικανοποίησή του για τις ρυθμίσεις συνεργασίας που συνήψε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία το 2022 με τη Γενική Εισαγγελία της Ουκρανίας, τη Γενική Εισαγγελία της Δημοκρατίας της Αλβανίας, τη Γενική Εισαγγελία της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, την Ανώτατη Εισαγγελία του Μαυροβουνίου, την Εισαγγελία της Γεωργίας και την Κρατική Εισαγγελία της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και το μνημόνιο συνεννόησης (ΜΣ) και τη συμφωνία συνεργασίας που υπεγράφη με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών·
122. συνιστά την αναστολή της δημοσιονομικής στήριξης σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των υποψήφιων χωρών, όπου οι αρχές προφανώς δεν λαμβάνουν πραγματικά μέτρα κατά της εκτεταμένης διαφθοράς, με παράλληλη

διασφάλιση ότι η βοήθεια φτάνει στους πολίτες μέσω εναλλακτικών διαύλων· ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα στην καταπολέμηση της διαφθοράς στις προενταξιακές διαπραγματεύσεις, με έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων, όπως μέσω εξειδικευμένων φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς· καλεί την Επιτροπή να στείλει σαφή μηνύματα στις υποψήφιες χώρες ότι η εναντίωση στα πρότυπα του κράτους δικαίου θα θέσει σε κίνδυνο ή θα καθυστερήσει την προσχώρηση στην ΕΕ· εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι, σύμφωνα με την ειδική έκθεση αριθ. 01/2022 του Ελεγκτικού Συνεδρίου²⁷, η χρηματοδοτική στήριξη ύψους 700 εκατ. EUR που παρείχε η ΕΕ για τη βελτίωση του κράτους δικαίου στα Δυτικά Βαλκάνια μεταξύ 2014 και 2020 είχε ελάχιστο αντίκτυπο σε θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις·

123. ζητεί τη διεθνή συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και γειτονικές χώρες για την πρόληψη της διασυνοριακής απάτης· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών·
124. επαναλαμβάνει την ισχυρή πεποίθησή του ότι μόνο με την ενίσχυση της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης μπορεί να επιδιωχθεί και να ενισχυθεί αποτελεσματικά και αποδοτικά η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, μέσω ενθάρρυνσης της διαλειτουργικότητας και της προσαρμογής σε ένα ενοποιημένο πλαίσιο στρατηγικής καταπολέμησης της απάτης για τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ΕΕ, με την επιλογή περισσότερων εισροών σε ό,τι αφορά ποσοτική και ποιοτική ανάλυση δεδομένων, ώστε να ξεπεραστούν τα εγγενή όρια των εθνικών συστημάτων που δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των ολοένα και πιο διακρατικών επιθέσεων κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης·

ο

ο ο

125. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

²⁷ Ειδική έκθεση 01/2022 με τίτλο «Ενωσιακή στήριξη για το κράτος δικαίου στα Δυτικά Βαλκάνια: παρά τις προσπάθειες, εξακολουθούν να υπάρχουν θεμελιώδη προβλήματα».

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 325 παράγραφος 5), η Επιτροπή οφείλει να καταρτίζει ετήσια έκθεση σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ (γνωστή ως έκθεση PIF), στην οποία περιγράφονται λεπτομερώς τα μέτρα που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η έκθεση βασίζεται σε πληροφορίες που υπέβαλαν τα κράτη μέλη και η ανάλυση των πληροφοριών αυτών επιτρέπει να εκτιμηθεί ποιοι τομείς διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο, συμβάλλοντας έτσι στην καλύτερη στόχευση της δράσης τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δίνει ιδιαίτερη προσοχή στα αποτελέσματα που αναφέρονται στην έκθεση PIF και στην ανάλυση που πραγματοποίησε, βάσει αυτής, η Επιτροπή. Επιπλέον, με τη θέσπιση της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης, η έκθεση πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης έχει καταστεί περιεκτικότερη και περιλαμβάνει περισσότερα δεδομένα και πληροφορίες, που προέρχονται επίσης από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και από τις ετήσιες εκθέσεις της επιτροπής εποπτείας της OLAF, από την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, από την Ευρωπόλ και από τις άλλες συνιστώσες της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων εφαρμογής του κανονισμού για την ακεραιότητα, της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος, της στρατηγικής για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και των ειδικών διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η έκθεση πρωτοβουλίας επιβεβαιώνει εκ νέου ότι μόνο με την ενίσχυση της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης μπορεί να επιδιωχθεί αποτελεσματικά και αποδοτικά η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, υπερβαίνοντας τα εγγενή όρια των εθνικών συστημάτων που δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της ολοένα και πιο διακρατικής επιθετικότητας κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η εισηγήτρια τονίζει ότι η πρόληψη και ο εντοπισμός της απάτης πρέπει να βασίζονται σε ανάλυση του κινδύνου απάτης και στην περαιτέρω ψηφιοποίηση και διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων, και ότι πρέπει να υπάρχουν επαρκής διακυβέρνηση για την καταπολέμηση της απάτης και αποδοτικές διαδικασίες, προσανατολισμένες στα αποτελέσματα, που να εφαρμόζονται από επαρκώς εξοπλισμένες δομές, ώστε να διασφαλίζεται η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ όλων των συνιστωσών της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ
ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ**

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος I του Κανονισμού, η εισηγήτρια δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση της έκθεσης, μέχρι την έγκρισή της από την επιτροπή:

Οντότητα και/ή πρόσωπο
Διευθυντής της OLAF (Κέντρο Γνώσεων για την Καταπολέμηση της Απάτης)
Προϊστάμενος μονάδας OLAF (Μονάδα Στρατηγικής και Ανάλυσης για την Καταπολέμηση της Απάτης)
Υπάλληλοι της OLAF στη Μονάδα Διοργανικών Σχέσεων

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη της εισηγήτριας.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	4.12.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 17 -: 0 0: 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gilles Boyer, Ilana Cicurel, Carlos Coelho, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Alin Mituța, Sándor Rónai, Ελένη Σταύρου
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Dominique Bilde, Jozef Mihál, Mikuláš Peksa, Wolfram Pirchner, Pirkko Ruohonen-Lerner
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παρ. 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Lena Düpont, Tomasz Frankowski, Sabrina Pignedoli

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

17	+
ECR	Pirkko Ruohonen-Lerner
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Carlos Coelho, Lena Düpont, Tomasz Frankowski, Monika Hohlmeier, Wolfram Pirchner, Ελένη Σταύρου
Renew	Gilles Boyer, Ilana Cicurel, Jozef Mihál, Alin Mituța
S&D	Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Sándor Rónai
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa

0	-

2	0
ID	Dominique Bilde, Joachim Kuhs

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή